

Standaard Groei & Pubertaire Ontwikkeling

Vlaamse Wetenschappelijke Vereniging voor
Jeugdgezondheidszorg

Groei & Puberteit *december 2005*

In opdracht van de Vlaamse Gemeenschap

Wat is een standaard jeugdgezondheidszorg?

“ ... een handleiding opgesteld door werkers in de jeugdgezondheidszorg, die wetenschappelijk onderbouwde richtlijnen geeft voor de uitvoering van een preventieprogramma binnen de jeugdgezondheidszorg”

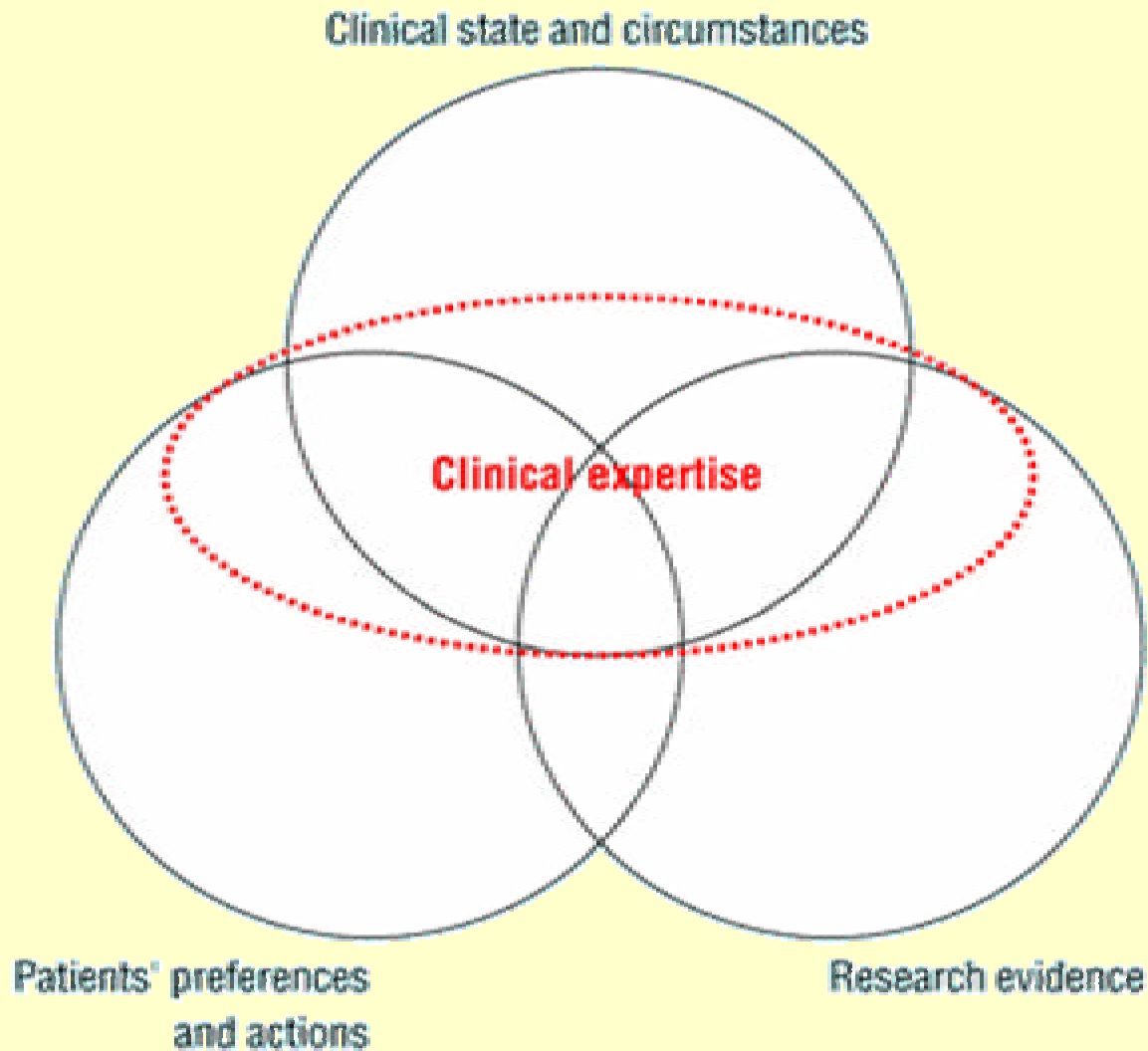

Begrippen en Principes

- Evidence-based
- Best evidence available
- Standaard - Guideline - Consensus - Protocol
- Aanbeveling - Richtlijn
- Flexibiliteit in toepassing
- Dynamisch document met in achtname van
nieuwe ontwikkelingen

Begrippen en Principes

Hoe worden standaarden JGZ ontwikkeld ?

- Opdracht van de Vlaamse minister bevoegd voor het gezondheidsbeleid
- Stapsgewijze aanpak:
 - Wetenschappelijk medewerker
 - Werkgroep van CLB-medewerkers
 - Expertgroep: wetenschappelijke grondslag
 - Adviesraad: haalbaarheid van de aanbeveling
 - Bestuur VVVJ
 - Administratie gezondheidszorg

Standaarden afgewerkt of in ontwikkeling (2005-2008) ?

Afgewerkte standaarden

- Visus
- Vaccinaties
- Groei
- Pubertaire ontwikkeling

Standaarden in ontwikkeling

- Gewicht
- Gehoor
- Mondgezondheid

Hoe is Standaard Groei en Pubertaire ontwikkeling tot stand gekomen ?

Wetenschappelijk medewerkers

Dr. Katelijne Van Hoeck

Werkgroep

Dr. Michaëla Daelemans

Dr. Ann Devriendt

Dr. Sofie Marijnen

Dr. Bea Meertens

Dr. Nancy Samaey

Mevr. Heidelinde Buyse (VPK)

Mevr. Claire Capon (VPK)

Dr. Chris Stuyven

Dr. Marie-Elisabeth Van Alsenoy

Dr. Marijke Vermoere

Experts

Prof. Dr. Margarita Craen (Kindergeneeskunde, UG)

Prof. Dr. Jean De Schepper (Kindergeneeskunde, VUB)

Prof. Dr. Roland Hauspie (Anthropogenetica, VUB)

Prof. Dr. Koen Devriendt (Genetica, KUL)

Hoe is Standaard Groei en Pubertaire ontwikkeling tot stand gekomen ?

Stuurgroep Vlaamse Groeistudie

Prof. Dr. Roland Hauspie	Laboratorium Anthropogenetica, VUB
Prof. Dr. Karel Hoppenbrouwers	Dienst Jeugdgezondheidszorg, KUL
Prof. Dr. Jean De Schepper	Kindergeneeskunde, VUB
Dr. Lutgard Doms	Kinderendocrinoloog
De Heer Mathieu Roelants	Wetenschappelijk Medewerker, VUB
Dr. André Moreels	Gezondheidscentrum studenten, VUB
Dr. Johan Pauwels	Kind en Gezin
Prof. Dr. Gino Verleye	Dep. Statistiek en Methodiek, UG

Hoe is Standaard Groei en Pubertaire ontwikkeling tot stand gekomen ?

Adviesraad

Namens de 4 Vlaamse universiteiten

Prof. dr. Karel Hoppenbrouwers (KULeuven)
Prof. dr. Anne-Marie Depoorter (VUB)
Prof. dr. Pierre Van Damme (UA)
Prof. dr. Margarita Craen (Ugent)

Namens de Raad van Beheer VVVJ

Dr. Moniek De Keyser
Dr. Inge Van Trimont
Dr. Marijke Vermoere

Namens de CLB Koepelorganisaties

Dr. Belkacem Aggoune (OVSG)
Dr. Trees Ameloot (VCLB)
Dr. Inge Van Trimont (CLB GO)

Namens de Administratie Gezondheidszorg

Dr. Helga Lakiere

Namens inspectie onderwijs: Dr. Hilde Mertens

Namens Kind en Gezin: Dr. Erwin Van Kerschaver

Wetenschappelijk medewerker: Dr. Katelijne Van Hoeck

DOELGROEP VAN DE STANDAARD

- Richtlijn van toepassing bij kinderen en jongeren tussen **2.5 en 18 jaar** m.a.w. kinderen in het kleuter-, lager- en secundair onderwijs
- Document voor artsen en verpleegkundigen werkzaam in de CLB

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Selectie van kinderen die ...

- te groot zijn
- te klein zijn
- abnormale groeiversnelling vertonen
- abnormale groeivertraging vertonen
- een te vroege start van puberteit kennen
- een te late start van puberteit kennen

OPERATIONELE DOELSTELLINGEN

Voorstellen van een beleid:
uniforme afspraken m.b.t.

- Wie moet wel en wie moet niet verwezen worden?
- Wie moet er vanwege het CLB een selectief consult aangeboden krijgen?

ONDERBOUW VAN DE CRITERIA

INHOUDELIJK:

- Wetenschappelijke literatuur:
 - ✓ UK -1990 ontwikkelen groeicurven en verwijscriteria voor kleine gestalte
 - ✓ Nederland -1997 - groeistudie en consensus diagnostiek kleine gestalte - bijsturing 2004

- Vlaamse groeistudie en ontwikkeling van Vlaamse groeicurven

ONDERBOUW VAN DE CRITERIA

STRUCTUREEL:

- Structuur van de gezondheidszorg in België
- CLB-organisatie en -opdrachten

OPBOUW VAN DE STANDAARD

- Deel 1: een theoretische basis
 - hulp bij de differentiaal diagnostiek
 - kennis over het diagnostisch opvolgtraject
- Deel 2: de concrete richtlijn
 - materiaal, techniek, wetenschappelijke argumenten, beslisbomen

OPBOUW VAN DE STANDAARD

‘Groeipakket’

- Vuistregels en werkbladen
- Werkfiches groeistudie (techniek)
- Foto's van pubertaire ontwikkeling

CONCRETE RICHTLIJNEN

- Criteria voor verwijzing
- Criteria voor een selectief consult
- Ondersteuning bij differentiaal diagnostiek
- Ondersteuning bij klinisch onderzoek

ZOEKTOCHT NAAR DE JUISTE CRITERIA

		Abnormale groei en/of pubertaire ontwikkeling		
		<u>Pathologie</u>	Geen pathologie	
Advies vlgs criterium	<u>Verwijzen</u> vlgs criterium	Terecht (+) gevallen (a)	Fout (+) gevallen (b)	Voorspellende waarde (+) a/a+b
	Niet- verwijzen vlgs criterium	Fout (-) gevallen (c)	Terecht (-) gevallen (d)	Voorspellende waarde (-) d/c+d
		Sensitiviteit a/a+c	Specificiteit d/b+d	Prevalentie a+c/a+b+c+d

ENKELE PRINCIPES VAN DE STANDAARD

- Groei en pubertaire ontwikkeling zijn moeilijk te voorspellen
- Beslisbomen staan niet los van elkaar
- Integratie van groeigegevens met anamnese, kliniek, informatie van CLB-team (gedrag & verwerven van vaardigheden)
- ‘Gezond verstand’

ALGEMENE RICHTLIJNEN BIJ DE TOEPASSING VAN DE STANDAARD

- Gebruik de consulten 'optimaal' & 'creatief'
- Doel van de klinische evaluatie:
 - argumenten om 'dringend' te verwijzen
 - argumenten om niet te verwijzen
 - argumenten voor selectief consult
- Doellengtegebied als klinisch gegeven
- Groei en puberteit samen evalueren

BESLI SBOMEN

- te klein
- groeivertraging
- méér kans op pathologie

- te groot
- groeiversnelling
- minder kans op pathologie

EVALUATIE VAN DE AANBEVELINGEN VIA REGISTRATIE

- Om de beleidscriteria bij te sturen
 - haalbaarheid
 - aantal verwijzingen
 - aantal selectieve consulten
- Om 'evidentie' te verzamelen
- Om de overheid te kunnen adviseren

PROGRAMMA VAN DE STUDIEDAG

■ VOORMIDDAG

- Vlaamse Groeicurven zijn het kader voor de evaluatie van groei in de preventieve en curatieve sector (1e, 2e, 3e lijn), en voor deze Standaard (*Prof. dr. J. De Schepper*)
- Een kind is te klein (*Dr. M. Vermoere*)
- Een kind groeit te traag (*Dr. K. Van Hoeck*)

PROGRAMMA VAN DE STUDIEDAG

■ NAMIDDAG

- Betrouwbaar werken, een noodzaak voor een goed beleid

(Mevr. Claire Capon en Dr. Katelijne Van Hoeck)

- Ontwikkeling van de puberteit

(Prof. dr. M. Craen)

